

DÉLMAGYARORSZÁG

79. évfolyam, 169. szám
1989. július 20., csütörtök

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGEDI LAPJA

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ára: 4,30 forint

A Bajkál-tó melletti Barguzinban

Megtalálták Petőfi földi maradványait?

1989. július 17-én 12 órakor a Szovjetunióban, Szibériában, Barguzinban a nemzetközi antropológus bizottság (melyet Kiszely István vezet, tagjai 2 amerikai antropológus és 4 szovjet antropológus) megtalálta Petőfi Sándor földi maradványait.

A nemzetközi antropológusbizottság véleménye szerint megállapítható, hogy a megtalált földi maradvány Petőfi Sándoré.

Amennyiben Morvai Ferenc, az expedíció finanszírozója, szervezője és vezetője megkapja a magyar Művelődési és Külgügyminisztériumtól a Petőfi Sándor földi maradványainak hazahozatalával kapcsolatos engedélyt (Morvai Ferenc csak ezért utazott haza Magyarországra Szibériából), abban az esetben július 29-én a különrepülőgép nemcsak az expedíció tagjait, hanem Petőfi Sándor földi maradványait és több mint 3 ezer dokumentumot hoz haza.

KB-ülés 28-án

Készülődés a kongresszusra

Július 28-ára, péntekre összehívták a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságát.

A testület a Politikai Intéző Bizottság javaslata alapján kialakítja álláspontját az MSZMP kongresszusának előkészítésével összefüggő néhány kérdésről. Ennek részeként javaslatot tesz a kongresszus napirendjére és ügyrendjének elveire, a megrendezés módjára, s előterjesztést tesz költségvetésére.

A tanácskozás második napirendi pontjaként a testület állásfoglalás-tervezetet vitat meg az MSZMP viszonyáról az egyházakhoz és a valláshoz.

Panelcsapda

A lakásárak nem nőnek az égig?

A mai, meglehetősen összekuszálódott lakáspiacról már akkor is alkothatunk valamiféle képet, ha figyelmesen végigbongesszük az OTP Takaréktár utcai hirdetőtábláit. A visszavásárlás négyzetméterárait utoljára tavaly februárban változtatták, azóta a fogyasztói árszínvonal közel 20 százalékkal növekedett. Tetőtéri új lakáshoz lehetett jutni a közelmúltban 250 ezer készpénzzel és két gyerek vállalásával. Más esetben húsz licitáló közül többen is letették volna a teljes vételárat az egymillióssal használt lakásért. Az új kamatfeltételek következtében drasztikusan csökkent a lakásmobilitás, egy „szórért szört” cserével megháromszorozódhat a hitel havi törlesztőrésze.

— Igaz a hír, hogy nem veszi vissza a panelt az OTP? — kérdeztük a lakáosztály vezetőjét, Szalai Ferencnét.

— Nem a panellal van most baj. Az év eleji változások közül a kamat 18,5 százalékosra történő felemelése, valamint a szociálpolitikai kedvezmények feltételeinek szigorodása sújtja a lakáspiacot. Nyereségértékelte válna csak a biztonsággal értékesíthető lakásokat vásároljuk vissza. Egy használt lakás ma a szociálpolitikai kedvezménnyel és a kiemelt törlesztési támogatással lehet csak igazán piacképes.

— A vásárlók helyett a lakásoknak kell kiérdemelni a kedvezményeket?

— A jelenlegi szabályozás csak az új lakást támogatja. Illetve, ha az újat vásárló nekünk adja vissza a régit, akkor erre is vonatkozik a kedvezmény. Mi csak ezeket a használt lakásokat kínálhatjuk előnyös feltételekkel.

— A körön kívül esőkkel nem is foglalkoznak?

— Ilyen esetben az újraértékesítés hosszabb időt vesz igénybe. Húszszázalékos kamat mellett az egymillióssal lakás eladásának minden hónapos csúszása 17 ezer forint veszteség. Ha egy értékesített lakás bennragad, elviszi másik öt használt.

— Sokan közvetlenül a Déleptől vásárolnak lakást. Közülük nem mindenki tud mostanában megszabadulni a régitől.

— Az új Délep-lakások vevőitől megvásárolt használt lakásokhoz nem kapcsolódik kedvezmény, így ezekkel nem is tudunk foglalkozni.

— Miért nehéz magánforgalomban lakást eladni?

— Az emberek többsége annak a néhány száz új lakásnak a 20-21. ezer forintos négyzetméterárából indul ki, amelyet évente átnak. A hitelátvállalási feltételek szigorodásával a készpénzes ügyletek felé tolódó szabadforgalom, a fizetőképes kereslet ma egyszerűen alulértékeli a gyengébb minőségű lakást.

— Vásárol lakást továbbértékesítésre a Szőregi Takarékszövetkezet? — kérdeztük Kárpáti Zoltán igazgatót.

— Kis lakásokat igen, ezek változatlanul forgalomképesek. A nagyobbakat azonban mi is inkább csak közvetítjük.

— Milyen kedvezményeket tudnak adni a lakáshoz?

— Az OTP-vel nemigen versenyezhetünk. A hitel felső határa 500 ezer forint, de ehhez már jól kereső adóstárs vagy kezes szükséges. Erre csak az általános törlesztési támogatás érvényes, így az első öt évben a havi törlesztőrészlet 6 ezer forint felett van. Szociálpolitikai kedvezmény a nálunk vásárolt lakásokhoz nem jár.

— A versenyszempontok meglehetősen egyenlőtlenek!

— Az már önmagában megkérdőjelezhető, miért a lakásokat támogatja a törvény az emberek helyett, a nagyobb baj az, hogy még ebben sem következetes. Az lenne a logikus, ha a családi-ház-építő leadott lakására is érvényes lenne a kedvezmény.

— Egy áprilisi törvénymódosítás éppen ezt az elmentmondást oldotta fel...

— ...a jogi lehetőség valóban megeremlődött, a gyakorlatba való átültetés feltételei azonban még nem alakultak ki.

— Viszonylag olcsó ma a használt panellakás. Ez önként is érzékelhető?

— Hozzánk bejön egy debreceni vagy kecskeméti apuka, aki leendő főiskolás csemetéjének keres lakást, és látatlanban megvesz egy két szoba hálóst. A címre ugyan el kell kalauzolni, mert Szegetet egyáltalán nem ismeri, tisztában van viszont az otthoni négyzetméterárakkal, amelyek 3-4 ezer forinttal magasabbak az itteninél. Jellemző az is, hogy a másfél szobás lakás ára alig különbözik a nyolc négyzetméterrel nagyobb, két szoba hálóstól. Jelenlegi kínálatunkban is szerepelnek lakások 13 ezer forint körüli négyzetméterárért.

Az elmúlt években irreálisra szökkent tömeglakások ára ugyan mérséklődtek kissé, de tévedés lenne azt hinni, hogy az otthonra várók sora ettől rövidebb lett. Időközben ugyanis a hitelek kamatai a „csillagos égig” szöktek. A fizetések, amiből a törlesztőrészeket kellene kiegyenlíteni, viszont közel sem az ég felé kacsingatnak. A már-már közhelylyé vált mondat a mai lakáspiacra is mélysegesen igaz: nem a lakás drága, a fizetésünk kevés! Jó lenne, ha a pénztárcánkat is a piaci viszonyok alakítanák, akár a lakásárakat.

Kovács András

Pártvezetők találkozója értelmiségiekkel

Értelmiségiek egy csoportjával találkozott szerdán az MSZMP KB székházában Nyers Rezső, az MSZMP elnöke, Grósz Károly főtitkár és Barabás János, a Központi Bizottság titkára. A tanárokból, mérnökökből, közgazdászokból álló csoport még júniusban intézett levelet az MSZMP Központi Bizottságához, s e levélben megfogalmazták az októberi pártkongresszussal, a párt

politikájával kapcsolatos véleményüket, észrevételeiket és jövőbeni elvárásaikat.

A szerdai eszmecsere megjelenteket Barabás János üdvözölte, majd röviden összegezte a pártkongresszus előkészületeit, s ezzel összefüggésben a pártvezetést leginkább foglalkoztató kérdéseket. Kiemelte annak fontosságát, hogy a küldöttválasztások során, majd az azt követő időszakban

folyamatos legyen a kapcsolatot a párttagság és küldöttek között. Hozzátette: véleménye szerint a pártban jelenleg nincsenek kialakult és tisztán kiforrott platformok, ezért nem lehetséges a platformok szerinti küldöttválasztás sem. Utalt arra, hogy bár a pártban belül többféle áramlat különíthető el, ezek egyike sem képvisel kimunkált koncepciót. Rámutatott ugyanakkor, hogy fellelhetők a pártban belül egészen szélsőséges áramlatok is, így például a magát marxista egységplatformnak nevező irányzat, amelynek több nézete a párt politikájával összeegyeztethetetlen. A kongresszusról szólva a Központi Bizottság titkára elmondta: fő feladat a programadás, egy korszerű szervezeti szabályzat elfogadása, valamint az új pártvezetőség megválasztása.

A kongresszusi előkészületek kapcsán Barabás János kifejtette azt a véleményét, miszerint napjainkban jók az esélyek arra, hogy az MSZMP elkerülje a szakadást. Mint mondotta, ez azért is fontos, mert egy esetleges szakadás nyomán elemeire esne szét a párt, s ezáltal hatalmi úr keletkezne, amely

(Folytatás a 2. oldalon.)

A Komócsin-jelenséget is vizsgálják

Csongrád megye 40 éve

Ha figyelemmel kísérjük a közelmúlt — a korábbinál lényegesen szabadabb — hazai sajtóját, megállapíthatjuk, hogy ebben Csongrád megye nem éppen a legkedvezőbb színben tűnt fel... Ennek okai úgy a közvéleményt, mint az azóta átalakult megyei vezetést is foglalkoztatják. Külön tanulmányozást érdemelne az is, miért éppen megyénk volt az, ahol a mélyen lappangó társadalmi vírusok elsőként érték el a felszínt.

Az MSZMP megyei bizottsága májusban 11 fős, elsősorban történészekből álló munkacsoportot hozott létre, amelyben egyetemi, főiskolai oktatók, társadalomtudományos szakemberek, a politikával hivatászerűen foglalkozók mellett egy újságíró is helyet kapott. A Bárány Ferenc, Belényi Gyula, Halász Miklós, Kanyó Ferenc, Kovács László, Mészáros Rezső, Rátkai Árpád, Tóth Károly, Trásér László, Váczi Mária és Varga István alkotta csoport azt a feladatot kapta, hogy dolgozza fel Csongrád megye elmúlt 40 évének történetét, munkájáról számoljon be a pártbizottságnak, hogy a tapasztalatok és tanulságok birtokában ugyanazokat a hibákat a megyében még egyszer ne kövessék el.

— Előreláthatólag szeptember végére vagy október elejére készülünk el az első, rövidebb variációval — mondja Bárány Ferenc, a SZOTE egyetemi tanára, a munkacsoport vezetője —, majd később az összegyűlt anyagot részletesebben is

kidolgozzuk. Az idő rövidsége és a téma szerteágazó volta igazán elmélyült tudományos tanulmányok készítését nem teszi lehetővé; inkább esszéjellegű írásokra számíthatnak.

— Melyek azok a leglényegesebb területek, amelyeket feldolgoznak?

— Két csomópontja van kutatásainknak. Az egyik volt-e, lehetett-e egy erősen centralizált rendszerben a megyének önálló mozgáster; koncentrálvá főleg a történelmi fordulókra, a fontosabb dátumokhoz kötődő eseményekre. A másik: Szeged és a megye viszonya. Ez a problémakör végigkíséri a négy évtized történetét, s jelenleg is létezik.

— Vizsgálatainknak számos kényes pontja lesz, hiszen azok óhatatlanul érintenek olyan személyeket, egykori vezetőket, akik ma is élnek. Közülük konkrétan kiknek a tevékenységét elemzik?

— Nem kerüljük meg a kérdéseket sem. Komócsin Zoltán szerepe például részletes elemzést kíván; ám maga a Komócsin-jelenség bonyolultabb dolog ennél. Fontos tisztázni a megyéből származó országos politikai vezetők hatását is Csongrád megye életére. Azért együtt, hogy a végső szót ezen, és más kérdésekben (esetlegesen ártatlanul meghurcolt személyek ügyében) nem mi kívánjuk kimondani. Munkacsoportunk nem politikai rehabilitációs bizottság; nem pótolhatjuk a bírósági és ügyészégi vizsgálatokat.

S. I.

Ma este a Dóm téren

A bestia

A tavalyi ősbemutató óta állítólag előnyére változott Szakcsi Lakatos Béla és Csémer Géza rockoperája. A bestia. A játékos dramaturgiai beavatkozásokat eredményezte először ma este tapasztalhatjuk meg a Dóm téren: a Rock Színház előadásában a Báthory Erzsébet elleni cselszöves meseje „egyenest vonalúbb” lesz — ahogy az alkotók nyilatkozataiból következtethetünk. A szereposztás csak egy ponton változott a tavalyihoz képest: Szombathy Gyula helyett Bardóczy Attila játszik. A főszerepekben ismét Nagy Anikót (Csejtte úrnője és Zsorka), Vikidál Gyulát (nádor), Kaszás Attilát (kakastollas lovag) látjuk-halljuk; Maklári László vezénnyel, a rendező Sík Ferenc.

Jelenet a rockoperából

Nagy László felvétel